

Міністерство освіти і науки України
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор навчально-наукового
інституту педагогіки і психології
С.М. Кондратюк
«20» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

другий (магістерський) рівень
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки
освітня-програма/програми Педагогіка вищої школи
Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

«20» серпня 2019 р.

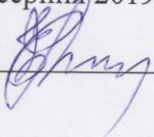
Голова Т.Б. Тарасова, кандидат
психологічних наук, доцент

СУМИ – 2019

Розробники: Корж-Усенко Л.В., к.п.н., доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри (Козлова О. Г.)

СумДПУ, 2019 р.

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені А. С. МАКАРЕНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

_____ С.М. Кондратюк

«_____» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

другий (магістерський) рівень

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

освітня-програма/програми Педагогіка вищої школи

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

«_____» _____ 201__ р

Голова _____ Т.Б. Тарасова, кандидат
психологічних наук, доцент

СУМИ – 2019

Розробники: Корж-Усенко Л.В., к.п.н., доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ (Козлова О. Г.)

СумДПУ, 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / гПедагогіка (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки _____ (шифр і назва)		
Розділ – 1	Спеціальність (професійне спрямування): _____ _____ _____ _____	Рік підготовки:	
Змістових розділ – 3		I-й	-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (див. робочу програму)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		2-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		8 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		70 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: екзамен	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика викладання у вищій школі» має на меті формування професіоналізму та культури майбутніх викладачів закладів вищої освіти; підготовку магістрів до виконання обов'язків викладача закладу вищої освіти, проведення науково-пошукової роботи та до керівництва дослідницькою роботою студентів.

Перехід педагогічної школи до ступеневої освіти передбачає оновлення змісту не лише базової вищої освіти, а також розробки змісту, форм і методів педагогічної підготовки магістрів як фахівців найвищого кваліфікаційного рівня, які поповнять викладацький корпус закладів вищої освіти. Тому основні **завдання** курсу полягають у наступному:

- поглиблення, розширення та інтеграція знань з педагогіки, педагогічної майстерності, навчально-виховних технологій;
- практичне опанування студентами різних форм організації навчального і виховного процесів у вищих закладах освіти І-ІІ рівнів акредитації;
- виховання у магістрантів особистісних якостей майбутнього педагога, відповідального ставлення до ролі викладача, прагнення постійно займатися самонавчанням, саморозвитком, самовдосконаленням.

2.ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Міждисциплінарні зв'язки здійснюються з базовими педагогічними дисциплінами, філософією, психологією, методологією інших спеціальностей.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення курсу «Методика викладання у вищій школі» студенти повинні **знати та вміти:**

Знання: – наукової, організаторської та виховної роботи викладача закладу вищої освіти; – методологія наукового дослідження та вивчення суб'єкта навчання – студента – невідємна складова знань магістрантів; – педагогічних компетенцій; – форми організації	ПРН5	Створювати науково-методичне забезпечення навчального процесу, самостійно розробляти навчальні й робочі програми з дисципліни, плани практичних занять і самостійної роботи студентів.
	ПРН7	Організовувати навчальний процес, наукову та виховну діяльність науково-педагогічних працівників.
	ПРН8	Вибудовувати стратегію і тактику професійного зростання науково-

навчального процесу у закладі вищої освіти та способи моделювання окремих його ланок; – сучасні технології навчання у закладі вищої освіти.	ПРН12	педагогічного працівника ЗВО, методично супроводжувати підвищення професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників. Аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти з використанням сучасних методів науки, інформаційних та інноваційних технологій
Уміння: – уміння аналізувати структуру педагогічної системи у вищій освіті, специфіку педагогічного дослідження та його методологію, доцільність організованого управління навчальним процесом (обраних форм, методів, технологій); – уміння проводити дослідження заданих аспектів навчального процесу; – уміння моделювати у лабораторних умовах ланки навчального процесу, використовуючи сучасні (традиційні та інноваційні) технології організації пізнавально-практичної діяльності студентів у ЗВО.	ПРН 15. ПРН 17. ПРН 20.	Використовувати у професійній діяльності знання з особливостей дидактичних систем різного рівня і практики їх проектування; управляти інноваційною діяльністю; формувати інноваційну поведінку викладача; обирати та реалізовувати форми, методи та освітні технології. Застосовувати методи конструювання і використання педагогічних тестів, шкалування та інтерпретації отриманих результатів; визначати психологічні і педагогічні аспекти застосування тестів для контролю знань студентів. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.
Комунікація: К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. К2. Використання іноземних мов у професійній діяльності.	ПРК 1 ПРК 2.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

4.КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Теоретична підготовка: вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань. Практична підготовка: може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
B	Теоретична підготовка: вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях. формулюванні висновків. застосуванні теоретичних знань на практиці. Практична підготовка: за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання.
C	Теоретична підготовка: володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу. Практична підготовка: має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
D	Теоретична підготовка: має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки. Практична підготовка: планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
E	Теоретична підготовка: студент не володіє навчальним матеріалом у загальному обсязі. Практична підготовка: виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

FX	Теоретична підготовка: студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Практична підготовка: виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
F	Теоретична підготовка: студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль															Підс. екза мен	Су мм а
ЗР 1		ЗР 2		ЗР 3												
Практ. та індивідуальні заняття																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	с	к	10		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	30	10	10	25	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Програма навчальної дисципліни

Змістовий розділ №1. Загальні основи методики викладання у вищій школі.

Змістовий розділ № 2 Методика виховної діяльності викладача педагогічній системі освіти.

Змістовий розділ № 3 Методика управління самостійною діяльністю студентів.

7.2. Структура навчальної дисципліни

Тема	К-сть год.			
	Лекц.	Пр.	Сам.	Інд.
<i>Змістовий розділ №1. Загальні основи методики викладання у вищій школі</i>				
Педагогіка вищої школи як наукова дисципліна. Вища школа як педагогічна система		1		.
Методи і методика педагогічних досліджень. Організація науково-дослідницької роботи студентів	4	1		
<i>Змістовий розділ № 2 Методика виховної діяльності викладача педагогічній системі освіти</i>				
Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу	2	2	20	
Педагогічна культура викладача. Педагогічне спілкування	4	2	10	
Студентство як соціальна група. Студент як суб'єкт-об'єкт педагогічної діяльності			20	
<i>Змістовий розділ № 3 Методика управління самостійною діяльністю студентів</i>				
Організація самостійної роботи студентів.		1	10	
Специфіка організації навчально-виховного процесу в закладі вищої освіти нового типу Моделювання навчально-виховного процесу		1	10	2
Всього годин	10	8	70	2

Теми лекційних занять

1	Розділ 1. Загальні основи методики викладання у вищій школі. Педагогіка вищої школи як наукова дисципліна. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система	
2	Організація науково-дослідницької роботи студентів магістратури Методи і методика педагогічних досліджень.	4
3	Розділ 2. Методика виховної діяльності викладача педагогічній системі освіти. Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу Педагогічна культура викладача. Педагогічне спілкування	2 4

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Тема	Кільк. г.
1.	Розділ 1. Загальні основи педагогіки вищої школи Педагогіка вищої школи як наукова дисципліна. Вища школа як педагогічна система.	1
2	Система вищої освіти за радянських часів. Розвиток педагогічної освіти в Україні.	
3	Методи і методика педагогічних досліджень	1
4	Розділ 2. Методика виховної діяльності викладача педагогічній системі освіти Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу	2
5	Педагогічна культура викладача. Педагогічне спілкування	2
6	Студентство як соціальна група. Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.	
7	Розділ 3. Методика управління самостійною діяльністю студентів Організація самостійної роботи студентів	1
8	Специфіка організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах нового типу (коледжах, ліцейх, гімназіях).	1

Теми для самостійного вивчення

№\№	Теми	Кільк.г.
1	Розділ 2.	20
2	Студент як суб'єкт-об'єкт педагогічної діяльності	10
3	Соціально-історичні характеристики розвитку системи вищої педагогічної школи в Україні	20
4	Розділ 3. Система вищої педагогічної освіти за кордоном (США, Франція, Англія, Німеччина, Японія, Південна Корея, Китай)	10
5.	Сучасні технології в освіті.	10

Приклад питань для підсумкового контролю (іспиту)

1. Предмет «Методика викладання у вищій школі», основні функції та завдання.
2. Характеристика основних категорій педагогіки вищої школи.
3. Вища школа як педагогічна система.
4. Різні підходи до класифікації методів дослідження.
5. Характеристика емпіричних методів дослідження.
6. Характеристика теоретичних методів дослідження.
7. Методи кількісної обробки результатів дослідження.
8. Значення дослідницької діяльності студентів.
9. Магістерські роботи та їх типи.
10. Загальні і специфічні вимоги до магістерської роботи.
11. Вимоги до магістерських робіт з педагогіки. Обрані методи: лекція.
12. Специфіка діяльності педагога у закладі вищої освіти.
13. Функції, права та обов'язки викладача педагогічного університету.
14. Основні напрями діяльності викладача закладу вищої освіти.
15. Психологічна структура педагогічної діяльності.
16. Педагогічний професіоналізм викладача закладу вищої освіти..
17. Роль і значення культури освітян у становленні демократичної держави.
18. Шляхи формування загальної і педагогічної культури викладача закладу вищої освіти.
19. Студентство як соціальна група.
20. Студент як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності.
21. Психологічні особливості старшого юнацького віку.
22. Типологія студентів.
23. Соціально – педагогічна адаптація студентства у закладу вищої освіти.
24. Класифікація самостійної роботи студентів. Організація самостійної роботи студентів:
25. а) самостійна робота в аудиторних та позааудиторних умовах;

26. б) взаємозв'язок аудиторної та самостійної роботи студентів.
27. 18. Психологічні питання організації самостійної роботи студентів:
28. а) організація самостійної роботи студентів (психологічні передумови);
29. б) психологічні бар'єри у здійсненні самостійної роботи студентів.
30. 22. Керівництво самостійною роботою студентів.
31. 23. Рівні сформованості умінь самостійної роботи у студентів.
32. 24. Сутність понять «контроль», «облік» та «оцінка» ЗУН.
33. Функції контролю ЗУН студентів.
34. Основні принципи контролю та оцінки знань.
35. Види контролю та форми перевірки ЗУН студентів.
36. Методи контролю ЗУН.
37. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів.
38. Рейтингова система оцінювання ЗУН. Обрані методи: лекція – дискусія.
39. Сутність понять «інновація», «інноваційна діяльність».
40. Загальна характеристика навчально-виховного процесу в гімназії. Коледж. Типи коледжів.
41. Ліцей – заклад допрофесійної підготовки.
42. Порівняльний аналіз специфіки організації навчально-виховного процесу в коледжі, ліцеї, гімназії
43. Мета і завдання виховання у вищому навчальному закладі.
44. Основні напрями виховання студентів у процесі навчання та позанавчальній діяльності.
45. Виховна робота в академічній групі.
46. Роль та функції куратора академічної студентської групи.
47. Форми позааудиторної роботи з студентами. Обрані методи: проблемна лекція.
48. Поняття про дидактику вищої школи. Основні категорії дидактики. Закономірності та принципи процесу навчання у закладі вищої освіти.
49. Моделі освіти.
50. Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі.
51. Сучасні системи навчання у ЗВО.
52. Сутність та класифікація педагогічних технологій.
53. Передісторія вищої школи освіти в Україні, українська вища педагогічна школа до жовтневого перевороту.
54. Вища педагогічна освіта доби Центральної Ради.
55. Педагогічна освіта в Україні радянського періоду.
56. Відродження національної педагогічної освіти у незалежній Українській державі.
57. Вища педагогічна освіта в США.
58. Система вищої педагогічної освіти у західноєвропейських країнах (Франція, Англія, Німеччина).
59. Система вищої педагогічної освіти в Японії, Китаї, Південній Кореї.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бойко Микола. Ліцей – школа інтелекту і творчості// Рідна школа, 2000. – №8. – с. 64 – 65.
2. Буркова Людмила. Гіпотетична побудова адаптивної експертної системи освітніх інновацій // Рідна школа, 2003. – №9. – с. 26 – 29.
3. Абашкіна Н.В. Принципи розвитку професійної освіти в Німеччині. — Київ: Вища школа, 1998.
4. Беспалько В.П. Проблемы образовательных стандартов в США и России: Педагогика. —1995. — N 1.
5. Болонський процес: Модель структури додатка до диплома / Укладач З.І. Тимошенко, О.І. Козаченко, А.М. Греков, Ю.А. Гапон, Ю.І. Палека. – К.: Вид-во Європ. Ун-ту, 2004. – 73с.
6. Будянський М.Ф. Модель спеціаліста з вищою освітою: Концепція гуманізму в становленні та розвитку професійної освіти: Матеріали Міжнародної науково – практичної конференції 1 – 2 жовтня 1997 р. – Одеса, 1997.
7. Будянський М.Ф. Модель спеціаліста з вищою освітою: Концепція гуманізму в становленні та розвитку професійної освіти: Матеріали Міжнародної науково – практичної конференції 1 – 2 жовтня 1997 р. – Одеса, 1997.
8. Введение в специальность. – М.: Просвещение, 1988 – С.86 – 102.
9. Введение в специальность. – М.: Просвещение, 1988 – С.86 – 102.
10. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубенко, І.І. Бабан. – Тернопіль: Навчальна книга. – Богдан, 2004. – 384с.
11. Вікторія Узбецька. Ціннісні орієнтації в контексті духовного світу студентства // Рідна школа. – квітень. – 2002. – С.17 – 19.
12. Вікторія Узбецька. Ціннісні орієнтації в контексті духовного світу студентства // Рідна школа. – квітень. – 2002. – С.17 – 19.
13. Возрастные возможности усвоения знаний /Под ред. Д.Б. Эльконина, В.В. Давыдова. — М., 1966.
14. Возрастные возможности усвоения знаний /Под ред. Д.Б. Эльконина, В.В. Давыдова. — М., 1966.
15. Володько В.М. Індивідуалізація й диференціація навчання: понятійно-категоріальний аналіз // Педагогика и психология. – 1997 – №4 – с.9 – 17
16. Володько В.М. Солдантенко М.М. Індивідуалізація навчання студентів // Педагогіка і психологія. – 1994 – №3 – с.95 – 107
17. Всемирная декларация о высшем образовании для XXI века: подходы и практические меры // Вестник высшей школы. Alma mater. – 1999. – №3. – С. 29 – 35.
18. Всемирная декларация о высшем образовании для XXI века:

подходы и практические меры // Вестник высшей школы. Alma mater. – 1999. – №3. – С. 29 – 35.

19. Герасимова Н.Є. Внутрішньоособистісні конфлікти в процесі соціальної адаптації студентів до умов вищих навчальних закладів: Автореф. дис. канд. психол. наук: 19.00.07 / Ін-т психолог, ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2004. – 21 с.

20. Герасимова Н.Є. Внутрішньоособистісні конфлікти в процесі соціальної адаптації студентів до умов вищих навчальних закладів: Автореф. дис. канд. психол. наук: 19.00.07 / Ін-т психолог, ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2004. – 21 с.

21. Гончаренко СУ. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376с.

22. Гончаренко СУ. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376с.

23. Гоцкало Наталія. Особистісно зорієнтований підхід у творчій спадщині видатних педагогів // Рідша школа, 21002. – №7. – с. 61 – 64.

24. Даниленко В.Т. Організація самостійної роботи студентів // Соціально-политические науки., 1991 – №4 – с.120 – 126.

25. Джуринский А.Н. Сравнительная педагогика: Учеб. пособие для студентов средних и высших учебных заведений. — М.: Издат. центр «Академия», 1998.

26. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. – М: Просвещение, 1989.

27. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя. – М: Просвещение, 1989.

28. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти. – К.: Політехніка НТУУ «КПУ», 2003. – 195 с.

29. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в європейський простір вищої освіти. – К.: Політехніка НТУУ «КПУ», 2003. – 195 с.

30. Загнітко Анатолій . Ліцей і ВУЗ: напрямки творчої співдружності / Рідна школа, 2001. – №1. – С. 55 – 59.

31. Закон «Про вищу освіту» // Освіта. – 20 – 27 лютого 2002 року

32. Закон «Про загальну середню освіту» // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України, 1999. – № 15. – С.6 – 31.

33. Закон України «Про внесення змін і доповнень до закону УРСР «Про освіту» // Голос України. – 1996. – 25 квітня.

34. Закон України «Про освіту»(розд. III.) // Голос України. – 25 квітня 1996р.

35. Закон України «Про освіту»(розд. III.) // Голос України. – 25 квітня 1996р.

36. Зязюн І.А. Реформи освіти в Японії // Рідна школа.—1993.— N8.

37. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение. – К.: Вища школа, 1990. – 246с.

38. Курляк І. Класична освіта на західноукраїнських землях (XIX – перша половина XX ст.) – Тернопіль, 2000. – С.203 – 231.
39. Левківська Г.П. Проблема адаптації першокурсників у вищих навчальних закладах // Наук зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2000, – Вип. 3. – С.163 – 166.
40. Левківська Г.П. Проблема адаптації першокурсників у вищих навчальних закладах // Наук зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогіка і психологія. – Вінниця, 2000, – Вип. 3. – С.163 – 166.
41. Леонтьев А.Н. Психологические вопросы сознательности учения // Леонтьев А.Н. Избранные психолог, произв.: В 2-х томах. – М., 1983. – Т.1. – С. 364 – 286.
42. Лихачев Б. Педагогика: Курс лекций: Учеб. пособие для студ. пед. учеб завед. и слушателей ИПК и ФПК. — М: Юрайт, 1998.
43. Лихачев Б. Педагогика: Курс лекций: Учеб. пособие для студ. пед. учеб завед. и слушателей ИПК и ФПК. — М: Юрайт, 1998.
44. Лушников И.Д. Традиционное и новотворенное в современном образовании // Педагогика. – 2000. – № 10. – С. 21 – 25.
45. Масол Людмила, Новосельська Віра. Музично-ритмічне виховання у Вальдорфських школах // Рідна школа, 2003. – № 9. с. 78.
46. Мильман В.З. Внутренняя и внешняя мотивация учебной деятельности // Вопросы психологии, 1987. – № 5. – С. 129 – 138.
47. Михайличенко О.В., Репетюк Н.С. Система освіти у сучасній Японії. Київ: Держ. унів. лінгвіст, ін.-т, 1997.
48. Михайличенко О.В., Шрестха О.О. Система освіти у сучасному Китаї. Київ: Держ. лінгвіст, університет: Схід – Захід, 1996.
49. Основы педагогики и психологии высшей школы. – М.: Изд – во Моск. ун – та, 1986 – С.67 – 74.
50. Основы педагогики и психологии высшей школы. – М.: Изд – во Моск. ун – та, 1986 – С.67 – 74.
51. Паламарчук Валентина, Сафулін Віктор. Теорія і практика діяльності сучасної гімназії// Рідна школа, 2003. – №2. – С. 3 – 7.
52. Палех Ю.І. Самостійна робота студентів // Палех Ю.І., Гержимчук В.І., Шиян О.М. Основи психології. – К, 1999 – с. 140 – 148.
53. Психологические вопросы организации самостоятельной работы студентов в ВУЗЕ // Практическая психология и социальная работа. – 2002 – №6 – с.21 – 33.
54. Пуховська Л.П. Професійна підготовка вчителів у західній Європі: спільність і розбіжність. — К., 1997.
55. Радул Володимир. Новітній зміст діяльності вчителя // Рідна школа, 2003. – №9. – с. 36 – 38.
56. Сабуров А.С. Мотивационная и эмоциональная активизация // Сабуров А.С. Психология: Курс лекций. – К., 1996. – С. 21 – 30.
57. Савотина Л. Проблему формирования будущего специалис – та //Педагогика. – 1997 – №1.
58. Савотина Л. Проблему формирования будущего специалис – та

//Педагогика. – 1997 – №1.

59. Сверида Б.В., Костельна Л.У. Дидактичні забезпечення модульної технології навчання // Нові технології навчання: Науково-метод. збірник. – К. – 2001. – Вип. 29. – С. 3 – 7.

60. Свистунов С.В. Деякі питання становлення інноваційної освіти в Україні // Нові технології навчання: Науково-метод. збірник. – К. – 1997. – Вип. 21. – С. 20 – 24.

61. Селиванов В.И., Гаврилова С.А. Взаимосвязь воли и самоконтроля в учебной деятельности студентов // Психолог, журнал. – 1991. – Т.12. – № 5. – С.44 – 50.

62. Селиванов В.И., Гаврилова С.А. Взаимосвязь воли и самоконтроля в учебной деятельности студентов // Психолог, журнал. – 1991. – Т.12. – № 5. – С.44 – 50.

63. Селіверстов СІ. Деякі проблеми адаптації студентів першого курсу у вищому навчальному закладі //Проблеми освіти. – 1997. – № 10. – С. 69 – 81.

64. Селіверстов СІ. Деякі проблеми адаптації студентів першого курсу у вищому навчальному закладі //Проблеми освіти. – 1997. – № 10. – С. 69 – 81.

65. Шабдур І. Психолога педагогічні аспекти організації самостійної роботи студентів // Рідна школа, 2000 – №3 – с. 54 – 55.

66. Ярослав Болюбаш. Державна програма «Вчитель» – поступи назустріч учителю // Рідна школа, 2002. – №10. – С. 3 – 8.